

Obrazloženje umjetničkog savjetnika o odlukama o donošenju liste prioriteta i raspodjeli sredstava prema Javnom pozivu za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2025. godini, u kategoriji poticanja filmskih koprodukcija s manjinskim hrvatskim udjelom (prvi rok: 15. siječnja 2025.)

dr. sc. Boško Picula, umjetnički savjetnik za filmske koprodukcije s manjinskim hrvatskim udjelom

Na prvi rok Javnog poziva za poticanje audiovizualnih djelatnosti i stvaralaštva u 2025. godini **prijavljeno je ukupno 58 projekata**. Od ovoga ukupnog broja prijavljenih, četiri projekta nisu razmatrana jer nisu zadovoljili uvjete Javnog poziva ili su povučeni iz procedure, te su u konačnici **razmatrana 54 projekta**.

Od prijavljenih projekata, s obzirom na filmski rod i vrstu, najviše prijavljenih dolazi iz kategorije dugometražnoga igranog filma, ukupno **36** (od toga **13** debitantskih dugometražnih igranih filmova). Šest je dugometražnih igranih filmova (od toga tri debitantska), prijavljeno u fazi postprodukcije. Nakon dugometražnih igranih filmova prema broju prijave slijede kratkometražni igrani filmovi s ukupno **9** prijava (tri u postprodukciji), zatim dugometražni dokumentarni filmovi sa **7** prijava (jedan u postprodukciji), te kratkometražni animirani filmovi s **5** prijava (jedan u postprodukciji). Glede roda kratkometražnoga dokumentarnog filma, zaprimljena je samo **1** prijava, a nijedna eksperimentalnog filma:

VRSTA FILMA	BROJ PRIJAVA
Dugometražni igrani i debitantski dugometražni igrani filmovi	36 (13)
Kratkometražni igrani filmovi	9
Dugometražni dokumentarni filmovi	7
Kratkometražni dokumentarni filmovi	1
Dugometražni animirani filmovi	0
Kratkometražni animirani filmovi	5
Eksperimentalni filmovi	0
UKUPNO	58

Od prijavljenih projekata koji su se razmatrali (54), s obzirom na zemlju iz koje dolazi glavni producent, odnosno produkcijska kuća s većinskim udjelom u financiranju, riječ je o **19** zemalja s tri kontinenta (Europa, Amerika, Azija). Najveći broj prijava stigao je iz Srbije (14) i Crne Gore (9).

ZEMLJA PRODUCENTA	VEĆINSKOG	BROJ PRIJAVA
Srbija		14
Crna Gora		9
Slovenija		5
Sjeverna Makedonija		4
Grčka		3
Rumunjska		3

Bosna i Hercegovina	2
Češka	2
Ujedinjeno Kraljevstvo	2
Bugarska	1
Francuska	1
Kanada	1
Libanon	1
Njemačka	1
Norveška	1
Slovačka	1
Španjolska	1
Švicarska	1
Turska	1
UKUPNO	54

Kriteriji za predlaganje projekata za sufinanciranje temelje se na:

1. Cjelovitosti i doradenosti projekata u kreativnom smislu, s obzirom na scenarij i redateljski koncept;
2. Ocjeni financijske izvedivosti te predstavljenoga distribucijskog potencijala projekta, s obzirom na produkcijski paket te plan promocije i distribucije;
3. Aktualnim financijskim mogućnostima Hrvatskog audiovizualnog centra za financiranje projekata.

Filmovi predloženi i odobreni za sufinanciranje, s ukupnim iznosom sufinanciranja 496.500 EUR:

- 1.) Dugometražni igrani film **Prizovi velikog psa** (Rumunjska), hrvatska produkcijska kuća **Propeler Film d.o.o.**, 75.000,00 EUR
- 2.) Dugometražni igrani film **The Last Moon** (Ujedinjeno Kraljevstvo), hrvatska produkcijska kuća **Robot 22 d.o.o.**, 68.000,00 EUR
- 3.) Dugometražni igrani film **Virus patološke dobrote** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Terminal 3 Film d.o.o.**, 65.000,00 EUR
- 4.) Debitantski dugometražni igrani film **Loya** (Kanada), hrvatska produkcijska kuća **Četiri film d.o.o.**, 72.000,00 EUR
- 5.) Debitantski dugometražni igrani film **Treća smjena** (Sjeverna Makedonija), hrvatska produkcijska kuća **Wolfgang i Dolly d.o.o.**, 70.000,00 EUR
- 6.) Kratkometražni igrani film **Tijesto** (Crna Gora), hrvatska produkcijska kuća **Antitalent d.o.o.**, 15.000,00 EUR
- 7.) Dugometražni dokumentarni film **Bogovi su sigurno u zabludi** (Slovenija), hrvatska produkcijska kuća **Restart**, 32.000,00 EUR
- 8.) Dugometražni dokumentarni film **Jesen patrijarha** (Norveška), hrvatska produkcijska kuća **Nukleus Film d.o.o.**, 24.000,00 EUR
- 9.) Kratkometražni animirani film **Divlji** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Luma film**, 10.500,00 EUR
- 10.) Kratkometražni animirani film **O golubovima i psima** (Njemačka), hrvatska produkcijska kuća **Bonobostudio d.o.o.**, 25.000,00 EUR

- 11.) Kratkometražni animirani film **Solitaire** (Švicarska), hrvatska produkcijska kuća **Jadranska animacija**, 40.000,00 EUR

OBRAZLOŽENJA

- 1.) Dugometražni igrani film **Prizovi velikog psa** (Rumunjska), hrvatska produkcijska kuća **Propeler Film d.o.o.**, 75.000,00 EUR

Dugometražni igrani film radnog naslova *Prizovi velikog psa*, žanrovski je spoj drame i trilera, čiji je redatelj i scenarist međunarodno etablirani Radu Jude (Zlatni medvjed za hrvatsku manjinsku koprodukciju *Baksuzno bubanje ili bezumni pornić*), a zemlja glavnog producenta Rumunjska. Inovativno i vješto vođena priča profiliranih likova i razrađenih dijaloških prizora portretira Vitoriju u kasnim tridesetim godinama koja s ocem i sinom živi skromnim životom na selu u blizini metropole Bukurešta. Zaposlena je u multinacionalnoj korporaciji u kojoj je radio i njezin pokojni suprug, preminuo u nerazjašnjenim okolnostima... Strukturiran kao naizmjenični diptih igranih dijelova – priča – na koje rezoniraju dokumentarni prizori – dokument – film potvrđuje da je autor koji se i proslavio svježim, provokativnim i uzbudljivim filmskim jezikom u dosadašnjim radovima, i dalje inovator kada je posrijedi pripovijedanje o čemu elaborirano piše u redateljskoj koncepciji. Produkcijska kuća Propeler Film d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, u domaćem je i međunarodnom kontekstu potvrđen akter s nizom recentnih uspješno pripremljenih i ostvarenih radova (*Nakon ljeta, Otac, Bosonogi car, Mali*).

- 2.) Dugometražni igrani film **The Last Moon** (Ujedinjeno Kraljevstvo), hrvatska produkcijska kuća **Robot 22 d.o.o.**, 68.000,00 EUR

Dugometražni igrani film radnog naslova *The Last Moon*, žanrovski je spoj psihološkog trilera i horora, čiji je redatelj i scenarist Sean McConville (*Deadline*), a zemlja glavnog producenta Ujedinjeno Kraljevstvo. Sugestivno osmišljena i napisana priča dosljedno razvija navedenu žanrovsku sinergiju te stvara vlastiti, prepoznatljivi svijet u kojem se napetost generira interakcijom likova, njihovim dijalozima te iščekivanjem. U njezinu su središtu dva brata od kojih jedan tvrdi da ga je napao vukodlak te da je opasan za vlastitu obitelj. Je li riječ o nadnaravnom događaju ili o psihičkoj bolesti napadnutoga brata, doznat će se kako se pomalo razotkrivaju obiteljske tajne... Netipično prožimanje filma strave i analize psihičkog zdravlja u priloženom scenariju rezultira uzbudljivim i nepredvidljivim razvojem radnje s plastično profiliranim likovima te osjećajem redatelja i scenarista za vizualno dočaravanje unutarnjih i vanjskih lomova. Produkcijska kuća Robot 22 d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, ima nekoliko perspektivnih projekata različitih filmskih rodova i vrsta u različitim fazama produkcije u zemlji i inozemstvu (*Budimo u kontaktu, Tracking: The Cyprus Tigers, Blok 62*).

- 3.) Dugometražni igrani film **Virus patološke dobrote** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Terminal 3 Film d.o.o.**, 65.000,00 EUR

Dugometražni igrani film radnog naslova *Virus patološke dobrote*, žanrovski je spoj znanstveno-fantastične komedije i parodije, čiji je redatelj i scenarist Predrag Ličina, a zemlja glavnog producenta Srbija. Kao i u slučaju redateljeva prethodnog cjelovečernjeg filma *Posljednji Srbin u Hrvatskoj* posrijedi je nadahnuto iščitavanje klasika žanra kontekstualizirano političkim i društvenim prilikama u državama nasljednicama bivše Jugoslavije. Reinterpretacija filmova *Terminator* redatelja Jamesa Camerona te *Dvanaest majmuna* Terryja Gillijama, projekt polazi od njihove zamisli o putovanju u prošlost kako bi se spriječila buduća kataklizma. Središnja je junakinja Beograđanka Zorka kojoj u godinu 1983. stiže došljak iz

budućnosti Luka kako bi je uvjerio da će njezin sin kemičar početkom 2030.-ih uzrokovati pošast naslovnim virusom... Redatelj i scenarist nadahnut spomenutim naslovima gradi vlastitu, duhovitu i britku priču s nizom podsjećanja na okolnosti ratnog raspada bivše Jugoslavije, razigrane dijaloške strukture i zaokruženih likova koji unatoč znanstveno-fantastičnoj premisi zapravo predstavljaju realne protagoniste. Produkcijaska kuća Terminal 3 Film d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, a kao sljednik umjetničke organizacije Terminal 3, svojom je čelnom osobom Vanjom Sremac, potvrđeno ime aktualnim te nagrađivanim projektima u Hrvatskoj i Europi (*Baci se na pod, Najсреtniji čovjek na svijetu*).

4.) Debitantski dugometražni igrani film **Loya** (Kanada), hrvatska produkcijska kuća **Četiri film d.o.o.**, 72.000,00 EUR

Debitantski dugometražni igrani film radnog naslova *Loya*, spoj je obiteljske i ekološke drame, čija je redateljica i scenaristica Sibel Guvenc, a zemlja glavnog producenta Kanada. Elaboriranog konteksta u kojem se prožimaju osobne sudbine i globalno relevantna pitanja, konkretno zaštita okoliša, autorica govori o naslovnoj jedanaestogodišnjoj djevojčici iz Turske čiji će se život u potpunosti promijeniti: izgubit će oca, sama oboljeti, a njeno će slikovito mjesto stanovanja ugroziti rudarska tvrtka iz Kanade za koju radi netko za koga nije niti mogla očekivati da postoji... Emotivno nabijena priča dramaturški je koherentna i umješno vođena pri čemu joj životnost likova i situacija podaruju mnogobrojne poveznice sa stvarnošću. Produkcijaska kuća Četiri film d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, jedna je od najuspješnijih hrvatskih kuća u posljednje vrijeme kada su posrijedi koprodukcije o čemu svjedoče recentni festivalski naslovi i njihovi strukovni uspjesi (*Bazen beskrajа, Dani suše, Vizija leptira*), kao i kontinuirani rad u domaćoj kinematografiji.

5.) Debitantski dugometražni igrani film **Treća smjena** (Sjeverna Makedonija), hrvatska produkcijska kuća **Wolfgang i Dolly d.o.o.**, 70.000,00 EUR

Debitantski dugometražni igrani film radnog naslova *Treća smjena*, žanrovski je spoj obiteljske i psihološke drame s elementima humora. Njegova je redateljica i, uz Slobodana Trajkoskog, koscenaristica Ana Opačić, a zemlja glavnog producenta Sjeverna Makedonija. Veoma zrelo pripremljen projekt za debitantsko ostvarenje dugog metra, film je iznijansirano vođena priča o postarijem profesoru glazbe koji doživi živčani slom te iz Skoplja sa suprugom odlazi u slikoviti gradić na Prespanskom jezeru kako bi vratio stabilnost... Čvrsto profiliranih likova i njihovih snažnih međuodnosa, redateljica vodi radnju koja je nadahnuta stvarnošću te permanentnim pitanjem ljudskog starenja, ali je umjetničkim senzibilitetom pretvara u nešto novo i drukčije. Produkcijaska kuća Wolfgang i Dolly d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, u posljednje vrijeme stoji iza veoma zapaženih projekata za veliki i mali ekran (*Pelikan, Put su ljudi, Kuća male zvijezde, Dulum zemlje*).

6.) Kratkometražni igrani film **Tijesto** (Crna Gora), hrvatska produkcijska kuća **Antitalent d.o.o.**, 15.000,00 EUR

Kratkometražni igrani film radnog naslova *Tijesto*, žanrovski je drama o odrastanju, čija je redateljica i scenaristica Sara Stijović a zemlja glavnog producenta Crna Gora. U isto vrijeme realistična i metaforična, autoričina priča filmski elaborira primalnu scenu, odnosno, prema frojdističkoj teoriji, situaciju u kojoj dijete na različite načine svjedoči seksualnom činu roditelja što može utjecati na njegov psihoseksualni razvoj. Živo napisan scenarij s puno detalja, redateljčin tekst opisuje dvanaestogodišnju sestru i petogodišnjeg brata koji se u kuhinji zabavljaju tijestom, dok sestra počne osluškivati zvukove iz spavaće sobe pri čemu je

ono što čuje istodobno intrigira i muči, posebice u želji da zaštiti mlađeg brata... Promišljene radnje i njezina razvoja, scenarij je vrlo kompleksan, unatoč jednostavnoj mizansceni, te u raspletu konotativan. Produkcijaska kuća Antitalent d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, postigla je svjetski uspjeh kratkometražnim igranim filmom *Čovjek koji nije mogao šutjeti* redatelja Nebojše Slijepčevića, od Zlatne palme u Cannesu, preko Europske filmske nagrade do nominacije za Oscara. Kuća je producirala, među ostalim, i filmove *Murina*, *Prava istina priče o šori*, *Jahači* te *Starac i roda*, *priča o Malenoj* i *Klepetanu*.

- 7.) Dugometražni dokumentarni film **Bogovi su sigurno u zabludi** (Slovenija), hrvatska produkcijska kuća **Restart**, 32.000,00 EUR

Dugometražni dokumentarni film radnog naslova *Bogovi su sigurno u zabludi*, čiji je redatelj i scenarist Jakob Krese Weidner (*Što ostaje na putu*), a zemlja glavnog producenta Slovenija, primjer je angažiranoga dokumentarnog filma koji paralelno govori o sudbinama konkretnih ljudi i široj sredini koja ih je naraštajima određivala. Projekt na veoma složen i dojmljiv način kreativno odgovara na pitanje koliko je pojedinac determiniran svojom najužom okolinom, a koliko društvenim i političkim prilikama u kojima živi njegova obitelj. Autor filma pripovijeda o svojoj baki (Staramama) i majci (Mama), koje su obje preminule, te o svom odnosu prema njima, u kontekstu burnih vremena u kojima su svi oni živjeli i proživljavali različite promjene, od Drugog svjetskog rata i života u socijalističkom društvu bivše Jugoslavije, preko njezina ratnog raspada, do današnjeg vremena. Produkcijaska kuća Restart kao hrvatski partner u projektu etablirani je realizator niza recentnih međunarodno uspješnih projekata među kojima su *Između revolucija*, *Valerija*, *Muzej revolucije*, *Dosje Labudović: Nesvrstani* i *Dosje Labudović: Cine-Guerillas*.

- 8.) Dugometražni dokumentarni film **Jesen patrijarha** (Norveška), hrvatska produkcijska kuća **Nukleus Film d.o.o.**, 24.000,00 EUR

Dugometražni dokumentarni film radnog naslova *Jesen patrijarha*, čija je redateljica i scenaristica Anna Shishova-Bogolyubova (*Novi imperij*), a zemlja glavnog producenta Norveška, nije samo jedinstven dokument vremena, nego i iznijansirana studija karaktera u krajnje zahtjevnom vremenu. Odlikuje ga iscrpan i rizičan istraživački rad te rad na terenu, koji je *de facto* kolektivni portret suvremenoga ruskog režima kroz portretiranje pojedinaca koji na različite načine prolaze kroz svakodnevicu Ruske Federacije proteklih nekoliko godina. Široka se lepeza protagonista kreće od fotoreporterke protivnice autokracije i umjetnice proskribirane seksualne orijentacije preko zagovaratelja režima predsjednika Vladimira Putina u provinciji do svećenika i vojnika koji imaju vlastito tumačenje događaja. Produkcijaska kuća Nukleus Film d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, baštini višegodišnji uspješan rad u Hrvatskoj i inozemstvu ovjenčan nizom priznanja za svoje dugometražne i kratkometražne igrane i dokumentarne filmove (*Kokoška*, *Houston, imamo problem*, *Ekskurzija*, *Treća vrsta*).

- 9.) Kratkometražni animirani film **Divlji** (Srbija), hrvatska produkcijska kuća **Luma film**, 10.500,00 EUR

Kratkometražni animirani film radnog naslova *Divlji*, čiji je redatelj i scenarist Miloš Tomić (*Očeva prokleta kamera*), a zemlja glavnog producenta Srbija, metaforičnošću, likovnim izražavanjem te reduciranošću slike zaziva Zagrebačku školu crtanog filma. Autora projekta nadahnula je novinska vijest o tri nerazdvojne životinje, dok je on toj situaciji dodao lik djevojčice kojoj otac, okorjeli kriminalac kupi medvjeda, tigra i lava, ali ih zatoči u podrumu nakon čega ih djevojčica odluči spasiti. No, u sve će se umiješati policija te djevojčici zauvijek

promijeniti život... Originalnog zapleta i upečatljive vizualizacije, film u autorovoj viziji funkcionira višestruko tako da ga mogu pratiti različiti naraštaji. Osobito se ističe autorova odluka da sukladno tehnici animacije koju koristi (spoj 2D animacije i stop-animacije) oživi odbačene predmete koji i na taj način oslikavaju središnju temu (ne)dostupnosti društva. Produkcijaska kuća Luma film kao hrvatski partner u projektu, kontinuirano ostvaruje zapažene projekte za različite naraštaje gledatelja (*Tonka će sutra, Među nama, Putovanje*).

- 10.) Kratkometražni animirani film **O golubovima i psima** (Njemačka), hrvatska produkcijska kuća **Bonobostudio d.o.o.**, 25.000,00 EUR

Kratkometražni animirani film radnog naslova *O golubovima i psima*, čiji je redatelj i scenarist Malte Stein (*Stvar*), a zemlja glavnog producenta Njemačka, svojim (anti)junakom podsjeća na klasične protagoniste realizma i naturalizma, te na jednostavan, a veoma snažan način tematizira dehumanizaciju društva i njegovu anomiju. Visoke dovršenosti u trenutku prijave glede razrađenosti scenarija, slikovnih predložaka i knjige snimanja, projekt potvrđuje iznimnu vještinu pripovijedanja i likovno izražavanje svog autora. Središnji je lik priče siromašni, besperspektivni mladić kojem lutanja gradom služe za neuspješne pokušaje socijalnih i emocionalnih kontakata, a što on kompenzira bijegom u podjednako frustrirajući svijet mašte... Produkcijaska kuća Bonobostudio d.o.o. kao hrvatski partner u projektu, jedna je od vodećih hrvatskih tvrtki za proizvodnju, distribuciju i promociju animiranih i eksperimentalnih filmova domaćih i međunarodnih uspjeha (*Udahnut život, Ježeva kuća, Noćna ptica*).

- 11.) Kratkometražni animirani film **Solitaire** (Švicarska), hrvatska produkcijska kuća **Jadranska animacija**, 40.000,00 EUR

Kratkometražni animirani film radnog naslova *Solitaire*, čija je redateljica i scenaristica Maja Gehrig (*Average Happiness*), a zemlja glavnog producenta Švicarska, domišljata je priča o srednjoj klasi i njezinu čestom položaju 'ni na nebu, ni na zemlji'. Iznimno maštovitog zapleta o stanovnicima gradilišta iznad grada u kojem je svakodnevni život neprestance na rubu, film je razrađena metafora o ljudskoj slobodi i (ne)mogućnostima odlučivanja o svojoj sudbini. Glavna mu je junakinja Norma koja s partnerom i sinom živi na spomenutom gradilištu doslovce balansirajući između frustrirajućeg posla i obiteljske rutine lišene punine. Kada je jednog dana ptice dovedu u ekstremnu situaciju, sve će krenuti u neželjenom smjeru... U tehnici stop-animacije i kolaža, autorica začudnom sinergijom slike, pokreta i priče na veoma originalan i efektan način dočarava naoko fantastičan svijet i prilike u njemu. Produkcijaska kuća Jadranska animacija kao hrvatski partner u projektu, već godinama realizira hrvatske i međunarodne projekte u konkurenciji za nagrade na najprestižnijim svjetskim festivalima (*Obiteljski portret, Eeva, Sve te senzacije u mom trbuhu*).